

จิตวิญญาณความเป็นครู

และการเขียนความเรียง

The Spirituality of Teachers

and The Essay

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๑

“.....ครูที่แท้จริงนั้นต้องเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอุทิศหาเพียร ต้อง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น สำรวม ระวังความประพฤติปฏิบัติ ของตน ให้อยู่ในระเบียบ แบบแผนที่ตั้งงาม รวมทั้งต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ วางใจเป็น กลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ.....”

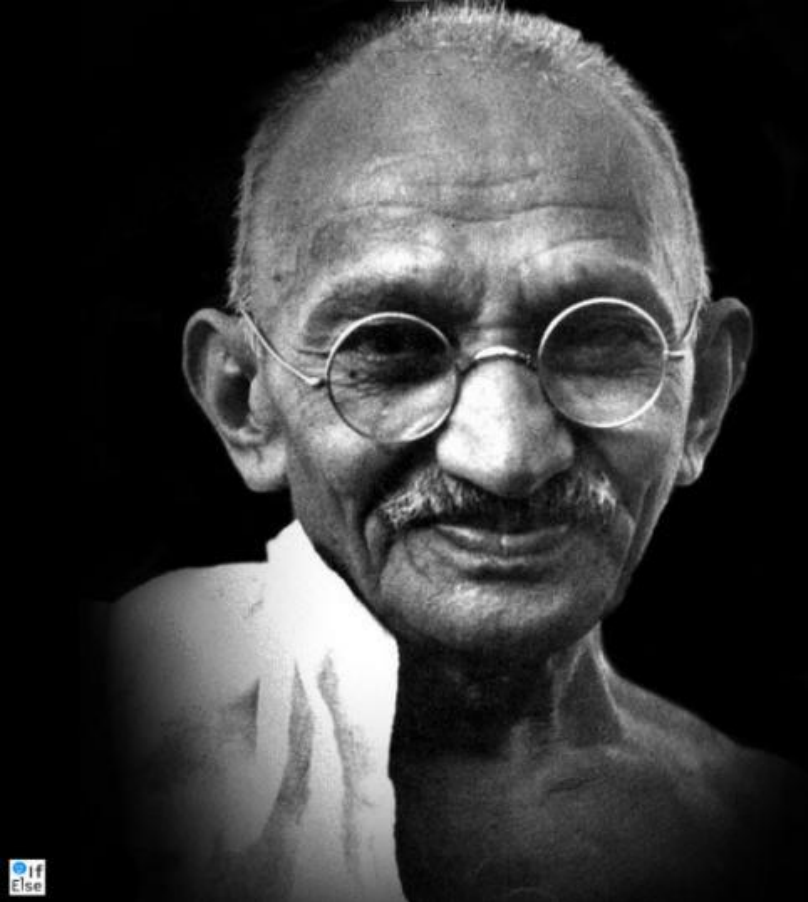
พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๓

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรีคนที่ 29

....ครูจะต้องมีจิตวิญญาณความเป็น “ครู”
ต้องมี 24 ชั่วโมง อยู่บ้านก็ต้องสอนลูก บางที่
ต้องสอนสามีด้วย สามีเป็นลูกศิษย์บ้างใน
บางครั้ง นั่นคือสังคมของประเทศไทย....

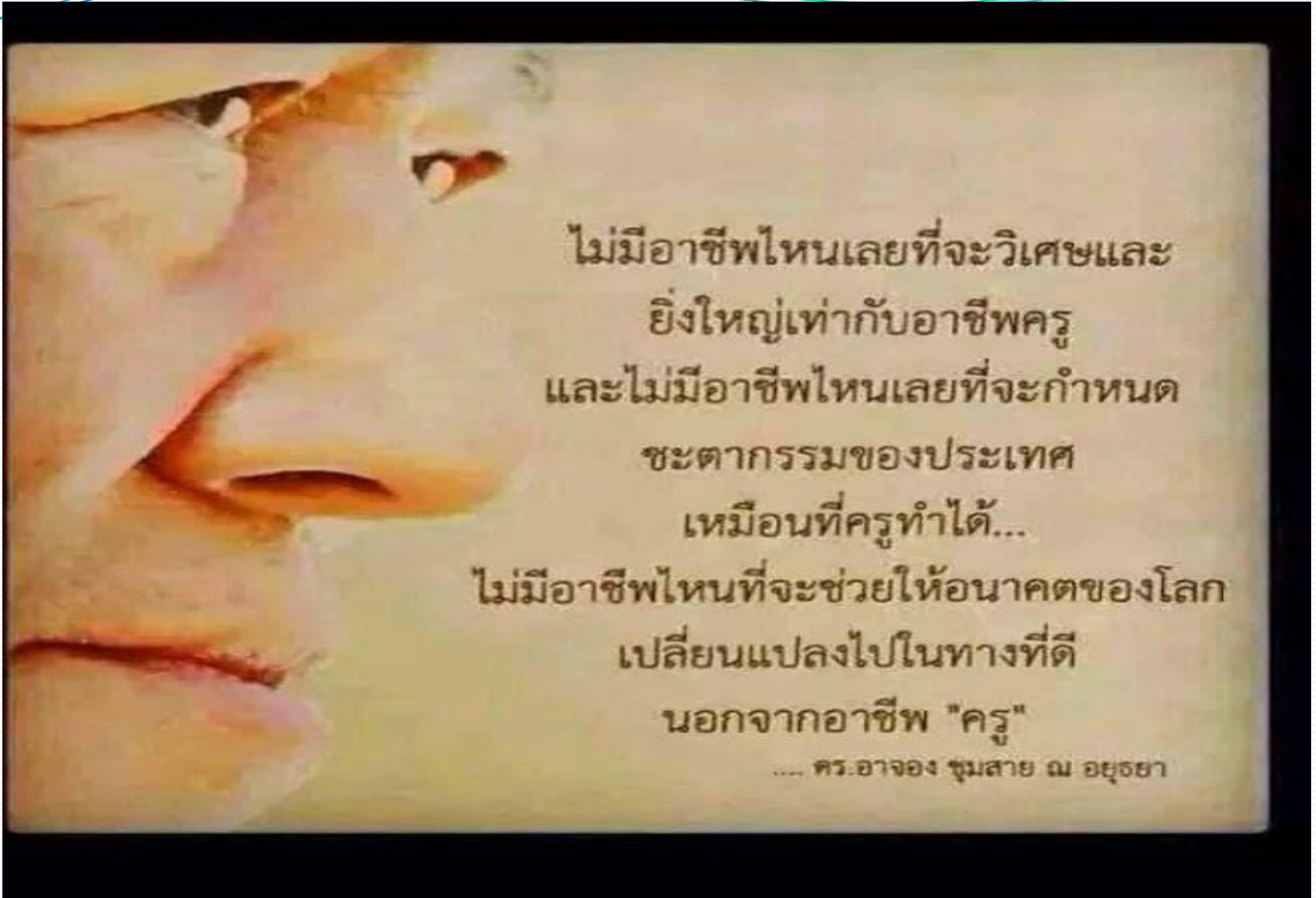
งานวันครูแห่งชาติที่คุรุสภา ครั้งที่62/2561

“
ครูที่เยี่ยมที่สุด คือ
ครูที่สามารถสร้างนักเรียน
ที่ยิ่งใหญ่กว่าตนเอง
”

มหาตมะ คานธี

ใครคือครูกูคือใครในวันนี้
 ใช้อยู่ที่เรียกว่าครูอาจารย์
 ครูคือผู้ชี้แนะทางความคิด
 ให้รู้ทุกซักรู้ยากรู้พากเพียร
 ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์
 ครูคือผู้สั่งสมอุดมการณ์
 ครูจึงเป็นนักสร้างผู้ใหญ่ยิ่ง
 สร้างคนให้เป็นตัวของตัวเอง

ใช้อยู่ที่ปริญญาหมาศาล
 ใช้อยู่นานสอนนานในโรงเรียน
 ให้รู้ถูกรู้ผิดคิดอ่านเขียน
 ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู่รู้การงาน
 ให้สูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน
 มีดวงมานเพื่อมวลชนใช้ตนเอง
 สร้างความจริงสร้างคนกล้าสร้างคนเก่ง
 ขอมอบเพลงนี้มาบูชาครู

ผู้ประพันธ์ : เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ความเรียง (Essay)

หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่มุ่งถ่ายทอด
ความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการของ
ผู้เขียนเป็นสำคัญ ความเรียง ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง และ
เนื้อหา 3 ส่วน คือ ส่วนนำ เนื้อเรื่องและสรุป แต่ละส่วนอาจมี
มากกว่า 1 ย่อหน้าก็ได้ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอ

ลักษณะของความเรียงที่ดี

๑. มีเอกภาพ ๒. มีสัมพันธภาพ ๓. มีสารัตถภาพ

ผู้เขียนสามารถผสมผสานกลวิธีการเขียนได้หลากหลายรูปแบบและเลือกใช้ภาษาได้หลายระดับขึ้นอยู่กับผู้อ่านและวัตถุประสงค์ในการเขียน โดยนักศึกษาศาสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการเขียนความเรียงในการสื่อสารได้หลากหลายรูปแบบ เช่น เขียนตอบข้อสอบอัตนัย เขียนให้ความรู้ และแสดงทัศนะเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social media)

เอกภาพ

ความเรียงที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีใจความเรื่องราวที่กล่าวถึง
เรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวอย่างชัดเจน และมี
เหตุมีผลสอดคล้องกัน

สัมพันธภาพ

ความเรียงที่ดีต้องมีเนื้อเรื่องหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกันเป็นลำดับมีความต่อเนื่องกัน และข้อความในแต่ละย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์กันตลอดทั้งย่อหน้าและมีเหตุผลรองรับร้อยต่อกันตลอดทั้งเรื่อง รวมทั้งในส่วนของการใช้คำและประโยคต่างๆ จะต้องมีความกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันและสื่อความหมายได้ชัดเจน

สารัตถภาพ

การเน้นความหรือย่อความ ความเรียงแต่ละเรื่อง ต้องมีสาระที่สมบูรณ์ตลอดทั้งเรื่อง ความสมบูรณ์ของ เนื้อหาจากการวางโครงเรื่องที่ดี การกำหนดย่อหน้าที่ สมบูรณ์ คือ แต่ละย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญ เด่นชัด มีประโยคขยายที่เน้นความสำคัญของเรื่องให้ ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น

๒. ประเภทของความเรียง

๑. ความเรียงแบบเป็นทางการ

๒. ความเรียงแบบไม่เป็นทางการ

๑. **ความเรียงแบบเป็นทางการ** จะเป็นความเรียงที่มีวัตถุประสงค์ในการเขียนที่มุ่งประเด็นที่เป็นเหตุเป็นผลอย่างชัดเจน อ้างทฤษฎีแนวคิดที่เป็นวิชาการเพื่อสนับสนุนประเด็นให้มีน้ำหนักมากขึ้น กลวิธีการเขียน จะตรงไปตรงมา กระชับชัดเจน สามารถสื่อความได้เป็นอย่างดี

๒. ความเรียงแบบไม่เป็นทางการ จะเป็นความเรียงที่เน้นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนอย่างตรงไปตรงมา ผู้เขียนสามารถเลือกใช้วิธีการเขียนได้หลายแบบ อาทิ การแทรกบทสนทนา แทรกอารมณ์ขัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นกันเอง ทำให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลาย และเข้าใจเนื้อความได้ง่าย

๓. องค์ประกอบของความเรียง

ความเรียงทั่ว ๆ ไป จะประกอบด้วย **ชื่อเรื่อง** และ

เนื้อหา ๓ ส่วน คือ **คำนำหรือส่วนนำ**

เนื้อเรื่องหรือส่วนกลางของเรื่อง และ

สรุปส่วนท้ายของเรื่อง

๑. การเขียนคำนำหรือส่วนนำเรื่อง

ทำหน้าที่บอกความเป็นมาและความสำคัญให้ทราบสาเหตุใด
จึงเลือกที่จะเขียนและเหตุใดผู้อ่านจึงเลือกอ่านเรื่องนั้น ๆ

คำนำต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ส่วนนำควรมีความยาว
ประมาณร้อยละ 10-20 ของความเรียงทั้งหมด

วิธีการเขียนคำนำที่น่าสนใจ

เริ่มต้นด้วยคำถามหรือประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง อธิบาย
ความหมายหรือให้คำจำกัดความคำสำคัญในหัวข้อเรื่องนั้น
บอกเล่าเหตุการณ์ เรื่องราว ยกคำคม คำกล่าวของบุคคล
สำคัญ

๒. การเขียนเนื้อเรื่องหรือส่วนกลางเรื่อง

เป็นส่วนสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนจะแสดงเนื้อหาสาระและรายละเอียดของเรื่องทั้งหมด เนื้อหาของความเรียงประกอบด้วย ประเด็นหลักและประเด็นรอง สิ่งที่ต้องคำนึงในการเขียน คือ เอกภาพ สัมพันธภาพและ สาระตถภาพ

๓. การเขียนสรุปหรือส่วนท้ายของเรื่อง
ทำหน้าที่ประมวลความคิดและเนื้อหาสาระของความ
เรียงเพื่อตอบคำถาม เน้นย้ำความเข้าใจ ตลอดจนเพื่อให้
ผู้อ่านเกิดความประทับใจ และนำไปปฏิบัติ

๔. การตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องเป็นส่วนประกอบสำคัญของความเรียง

ชื่อเรื่อง (title)

ชื่อเรื่องต้องครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องทั้งหมดเพื่อบอก
ว่าความเรียงเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จะต้องสื่อถึงเนื้อหา
ของเรื่องได้ รวมทั้งใช้ถ้อยคำที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน
ด้วย

๔. ขั้นตอนการเขียนความเรียง

๑ กำหนดหัวข้อเรื่อง

๒ ตีความหัวข้อเรื่อง

๓ ค้นหาและรวบรวมข้อมูล

๔ เขียนโครงเรื่อง

๕ เขียนความเรียง

๖ ตรวจสอบแก้ไข

๑ กำหนดหัวข้อเรื่อง จิตวิญญาณความเป็นครู

๒ ตีความหัวข้อเรื่อง

เมื่อมีหัวข้อเรื่องแล้ว จะต้องตีความว่าหัวข้อนั้นครอบคลุม
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง และมุ่งเน้นนำเสนอเนื้อหา
ประเภทความรู้ ข้อคิด ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือ
จินตนาการเป็นสำคัญ

๓ ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

รวบรวมความคิดและวัตถุดิบการเขียน แล้ว

นำมาจัดหมวดหมู่ เช่น ตัวอย่าง เรื่องเล่า

มุมมอง ทักษะคติ ฯลฯ

๔ เขียนโครงเรื่อง

นำความคิด และข้อมูลที่รวบรวมได้มาพิจารณาเลือกสรรให้
เหลือเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง จากนั้นเรียงลำดับ
ความคิด เช่น ลำดับเวลา สถานที่ ขนาด ความสำคัญ เหตุ
ผล กำหนดวิธีการสนับสนุนประเด็นหลักและประเด็นรอง
คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

๕ เขียนความเรียง เมื่อเตรียมโครงเรื่องแล้ว ก็ลงมือเขียน ความเรียงตามแผนที่วางไว้

๖ ตรวจสอบงานแก้ไข

ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบงานแก้ไขทุกครั้ง ทั้งในด้าน

-รูปแบบการเขียน(ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป)

-เนื้อหาสาระ มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

-ศิลปะการใช้ภาษา ออกแบบคำนำเพื่อเปิดเรื่องน่าสนใจ

ความเรียง

ความเรียง มีรูปแบบในการเขียนที่กว้าง มีกลวิธีการเขียนที่มากกว่า เรียงความ เช่น ความเรียงที่ดีจะต้องมีกลวิธีการเขียนดังนี้

๑. ชื่อเรื่อง ตั้งชื่อให้น่าสนใจ โดยมีสาระเด่นชัด กระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจ
เน้นสั้น กระชับ ชัดเจน และตรงประเด็น

๒. การเปิดเรื่อง จะต้องมึวิธีการเขียน ให้น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้อ่าน
ติดตามอ่านเนื้อหาต่อไป การเปิดเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จใน
การเขียน

ความเรียง

๓. การลำดับเรื่อง จะต้องลำดับให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ไม่วกวน เนื้อหาควรจัดให้เป็นส่วนๆ โดยเรียงลำดับจากสำคัญน้อยไปสู่สำคัญมาก

๔. การปิดเรื่อง หรือการจบเรื่องมีความสำคัญพอๆ กับการเปิดเรื่อง เพราะจะต้องสร้างความสร้างประทับใจให้ผู้อ่านด้วยการสรุปความอย่างน่าสนใจ ซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกการเปิดเรื่องได้หลายแบบ นอกจากจะจบแบบสรุปความแล้ว ยังอาจจบเรื่องแบบคาดไม่ถึง แบบคลี่คลายประเด็นและแบบให้คิดไม่ถึง เป็นต้น

ความเรียง

๕. กลวิธีการนำเสนอ สามารถเลือกกลวิธีในการนำเสนอเรื่องได้หลากหลาย ควรคำนึงถึงความสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยควรวางโครงเรื่องก่อน เพื่อให้การนำเสนอครบถ้วนและครอบคลุมทุกประเด็น และต้องจัดประเด็นที่ต้องการเน้นให้ชัดเจน

๖. ภาษา การใช้ภาษาในงานเขียนผู้เขียนสามารถนำทักษะ รูปแบบการเขียนมาใช้ได้อย่างหลากหลายเช่น การใช้วรรณศิลป์ทางภาษา การใช้คำสำนวนโวหาร รวมไปถึงการใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ควรคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน กระชับ สมบูรณ์ และน่าสนใจของเนื้อหาต่อผู้อ่านด้วย

ความเรียงและความเรียง

ต่างกันที่การเขียน

ความเรียง นั้นเป็นความพยายามอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจ เรื่องราวเกี่ยวกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งอย่างถ่องแท้ โดยมาก มักเป็นการนำเสนอผลการค้นคว้าหรือใคร่ครวญเพื่อตอบ คำถาม ให้ความรู้และแสดงทัศนะของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่อง นั้น ๆ จึงเลือกใช้รูปแบบและภาษาได้หลากหลาย สามารถ ถ่ายทอดการเขียนที่เป็นลีลาเฉพาะตัวของผู้เขียน

หมายเหตุ

ความเรียงนั้นก็คือ เรียงความ อย่างหนึ่งนั่นเอง

